

KWARTALNIK TES

PISMO TOWARZYSTWA IM. EDYTY STEIN

NR 02/06 (15) BOŻENARODZENIE 2006

TOWARZYSTWO IM. EDYTY STEIN

ul. Nowowiejska 38, 50-315 WROCŁAW
tel. / fax. (+48) 71 3720977
www.edytastein.org.pl
BZ WBK S.A. o V / Wrocław
10 1090 1522 0000 0000 5201 9039

Skład redakcji:

Anita Czarniecka-Stefańska Michal Czapara,
David Grodzki, Arkadiusz Hojny, Paulina Hojny,
Ralf Klimt, Dominik Ptak,
Ulrike Poetzsch, Michael Wahl, Renata Zając

**Boże życie, które
zapłonnie w duszy,
jest tym światłem,
które przychodzi w
ciemności, cudem
Świętej Nocy.**

Edyta Stein

Mariotto di Nardo, Boże Narodzenie, około roku 1385., Pinakoteka w Watykanie

SPIS TREŚCI:

Arkadiusz Hojny, Zmiany w Towarzystwie im. Edyty Stein ,	S. 2
Anita Czarniecka-Stefańska, Niebo w mej duszy - symposium ,	S. 2
Arkadiusz Hojny, Nagroda Kulturalna Śląska	S. 3
Arkadiusz Hojny, 1 %	S. 3
Dominik Ptak, Trzeci bieg	S. 4
Domink Ptak, VII Polsko - Niemiecki kurs tandemowy	S. 4
Ralf Klimt, Dzieci uczą się niemieckiego – doświadczenia osobiste	S. 4
Ulrike Pötzsch, Odkrywamy Heinera Müllera	S. 4

Ulrike Poetzsch, Spotkania z Literaturą	S. 5
Ulrike Poetzsch, Ślady Pamięci	S. 5
Wiktoria Miller, „Sprawiedliwi wśród narodów świata”	S. 6
Dominik Ptak, Wiosna, Wiosna, Wiosna	S. 6
David Grodzki, Ślady Żydowskie we Wrocławiu	S. 7
David Grodzki, Michał Czapara, Wieczór dla uczniów Ośrodka dla Niewidomych we Wrocławiu ,.....	S. 7
Dominik Ptak, Gorąca Jesień ,	S. 8
Ulrike Pötzsch, Planowane imprezy wiosną 2007 ,	S. 8

Szanowni Państwo,

Drodzy Przyjaciele Edyty Stein!

Jak co roku w okresie Adwentu pragniemy Państwu przekazać najważniejsze informacje o tym, co wydarzyło się w Towarzystwo im. Edyty Stein w ciągu mijającego roku.

10 czerwca miało miejsce Walne Zgromadzenie Sprawozdawczo-Wyborcze. Wybrano nowy Zarząd, w jego skład weszły następujące osoby: dr Arkadiusz Hojny (Prezes), dr Marian Łukaszewicz i Ks. Jerzy Witek (Wiceprezesi), Anna Hann (Sekretarz), Anita Czarniecka-Stefańska (Skarbnik), Paulina Hojny, Ks. Paweł Kajl, Stanisław Morelowski i Dominik Ptak (Członkowie).

Nowy Zarząd na posiedzeniu w dniu 28.06.2006 powierzył Dominikowi Ptakowi funkcję Dyrektora DOMU EDYTY STEIN. Pan Ptak, pracujący do tej pory w Dziale Programowym, przejął nowe obowiązki z dniem 1 lipca. Również od 1 lipca jest z nami nowa Kierownik Działu Programowego, Pani Ulrike Poetsch.

Nowo powołanym młodym ludziom życzymy wszystkiego najlepszego, dużo siły i odwagi w spełnianiu ich kierowniczych funkcji.

W roku 2006 pojawiło się w Domu wielu nowych współpracowników, zarówno w Dziale Administracyjnym – Pani Beata Międlarz (Księgowa), Pani Marta Marciniak (Sekretarka), jak i Dziale Programowym – Pani Wiktoria Miller (Referent). Od września mamy również dwóch nowych niemieckich wolontariuszy – Ralfa Klimta i Michaela Wahla.

DOM EDYTY STEIN staje się powoli coraz atrakcyjniejszym miejscem do odbywania praktyk. Obecnie pracuje z nami chociażby Pani Christin Buelow, która zajmuje się naszą nową broszurą i Pan Tomasz Łopatka, odpowiedzialny między innymi za tłumaczenia polsko-niemieckie. Wszystkim naszym nowym współpracownikom życzymy wiele radości.

W imieniu Zarządu

Arkadiusz Hojny, Prezes

Anita Czarniecka-Stefańska

Niebo w mej duszy. Ogólnopolskie symposium na temat duchowości bł. Elżbiety od Trójcy Świętej w setną rocznicę jej śmierci (1906-2006)

W kazaniu podczas mszy rozpoczynającej symposium o. Albert Wach, prowincjał Krakowskiej Prowincji Karmelitów Bosych przytoczył słowa bł. Elżbiety od Trójcy Świętej: „Wielkość człowieka, jak i jego osobiste szczęście nie zależy od przestrzeni, w jakiej przyszło mu żyć, ale od wewnętrznej głębi, jaką w ciągu życia osiąga w łączności z Bogiem”

Elżbieta Catez urodziła się we Francji 18 lipca 1880 w zamożnej rodzinie oficerskiej. Gdy miała 7 lat zmarł jej ojciec. Młoda Elżbieta już jako dziecko wykazywała ogromny talent muzyczny, zapowiadający artystyczną karierę. O takiej też przyszłości dla marzyła dla niej matka, ostro przeciwstawiając się „nadmiernej pobożności”, jak i szybkiemu wstąpieniu do zakonu. Dlatego też dopiero po osiągnięciu pełnoletniości (21 lat), Elżbieta ma możliwość zrealizowania swojej tęsknoty za życiem „tylko z NIM” w Karmelu. Jej spontaniczna i radosna wiara pragnie od razu osiągnąć „szczyty” i to natychmiast. Musi się jednak nauczyć, że Boga nie zdobywa się przemocą ani wybitnymi dokonaniem. Bóg objawia się temu, kto powierza się uznając swoją ludzką nędzę i słabości, całkowicie Jemu, a nie własnym wyobrażeniom o życiu duchowym.

Elżbieta ma swój wyśniony, egzaltowany obraz Karmelu, ale zgadza się przyjąć to, co przynosi jej ze sobą każdy konkretny i zwyczajny dzień powszedni, mający swoje dobre i złe chwile. Początkowo wybrany przez nią predykat „od Jezusa”, zostaje zmieniony na imię zakonne „od Trójcy Przenajświętszej”, co stawia ją w zupełnie nowych dla niej relacjach z Bogiem. Tak bardzo zawierza, że do Boga, który jest w niej żywą Obecnością, nie zwraca się już Ty, lecz „moi Trzej”. Całkowicie powierza się uszczęśliwiającej Obecności w sobie, ale także poddaje się Jego wymaganiom i to w formach, których zupełnie się nie spodziewała. A są to ciemności wewnętrzne, bezradność, a w końcu nieuleczalna choroba Addisona, która jej młode ciało wyniszcza w okrutnych cierpieniach. Im głębiej się powierza, tym bardziej spotyka Wszchemocnego Boga, który jest „Bogiem wszystkiej miłości” i pragnie ją w swojej Trójjedyniej Miłości zanurzyć.

I to jest to, co zamierza nam przekazać – że zaproszenie do życia mocą tej miłującej Obecności i wraz z nią, nie tylko do niej zostało skierowane, ale do wszystkich ludzi. Jej piękną modlitwę do Boga Trójcy Przenajświętszej umieszczono w Katechizmie Kościoła Katolickiego (dział II, par. 2, nr 260).

Symposium, zorganizowane przez Wyższe Seminarium Duchowne Karmelitów Bosych i Karmelitański Instytut Duchowości (KID) w Krakowie, odbyło się 21 listopada 2006 roku w auli KID, przy ul. Rakowieckiej 18a.

Arkadiusz Hojny

Nagroda Kulturalna Śląska

Z ogromną radością pragniemy poinformować, iż 16 września w Filharmonii Dolnośląskiej w Jeleniej Górze naszemu Towarzystwu została wręczona Nagroda Kulturalna Śląska Kraju Związkowego Solna Saksonia. Nagroda jest przyznawana od 1991 roku wspólnie artystom polskim i niemieckim. Po raz pierwszy w tym roku nagroda specjalna została przyznana organizacji pozarządowej, właśnie Towarzystwu im. Edyty Stein

Nagroda Kulturalna Śląska Kraju Związkowego Dolnej Saksonii przyznawana jest od 1977 roku. Wiele Ślązaczek i Ślązaków, którzy po drugiej wojnie światowej musieli opuścić swoją ojczyznę, osiedliło się w Dolnej Saksonii przyczyniając się w znacznym stopniu do odbudowy tego kraju. Dlatego dolnosaksoński rząd krajowy ufundował swego czasu tę nagrodę jako znak więzi łączącej Kraj Związkowy Dolna Saksonia ze Ślązaczkami i Ślązakami żyjącymi w Republice Federalnej Niemiec.

Nagrodą tą wyróżniane były osiągnięcia twórców, którzy pochodzą ze Śląska, lub których wyróżnione dzieła wykazują związki ze Śląskiem. Przyznawano ją za wybitne dzieła indywidualne lub zbiorowe w dziedzinie literatury, sztuk plastycznych i muzyki.

Od 1991 roku rząd Dolnej Saksonii, kierowany myślą o porozumieniu i pojednaniu między Niemcami i Polakami, zmienił formułę nagrody i przyjął za cel wspieranie Nagrodą Kulturalną Śląska wspólnej pielęgnacji i rozwoju śląskiego dziedzictwa kulturowego oraz twórczości kulturalnej Ślązaczek i Ślązaków. Od tamtej chwili nagrodą tą wyróżniani są za wybitne osiągnięcia w dziedzinie literatury, sztuk plastycznych i muzyki również polscy artyści zamieszkali na Śląsku.

Ponadto nagroda ta może być przyznawana za szczególne zasługi w zakresie utrzymywania, rozwoju i krzewienia śląskiego dorobku kulturowego. Ze zmianą formuły wiązano nadzieję, iż publiczne honorowanie laureatek i laureatów Niemiec i Polski ułatwi spotkania ludzi związanych pochodzeniem lub swoją twórczością z europejsko-śląskim pejzażem kulturalnym.

W ubiegłym dziesięcioleciu spełniły się nadzieje związane z odnową Nagrody Kulturalnej Śląska. W tym czasie Nagroda ta przekształciła się w nagrodę polsko-niemieckich spotkań, zaliczaną do trwałych elementów porozumienia między Polską i Niemcami.

Powołane do wyłonienia laureatów społeczne jury przyznało Nagrodę Kulturalną Śląska za rok 2006 Pani **Małgorzacie Dajewskiej**, prof. wrocławskiej ASP, rzeźbiarce (szkło i ceramika), oraz Panu **Siegbertowi Amlerowi**, również rzeźbiarzowi. W tym roku po raz pierwszy nagroda specjalna została przyznana instytucji, właśnie Towarzystwu im. Edyty Stein. Z ogromną przyjemnością mamy okazję zakomunikować, iż Nagroda Kulturalna Śląska za rok 2007 została przyznana prof. **Janowi Miodkowi** i dr **Renate Schumann**.

Więcej informacji:

<http://bip.umwd.pl/index.php?id=404>

Drodzy członkowie i sympatycy

Towarzystw im. Edyty Stein!

Ustawa o organizacjach pożytku publicznego i wolontariacie z kwietnia 2003 roku wprowadziła zupełnie nową możliwość wspierania działalności organizacji pozarządowych poprzez odpis 1% podatku na rzecz wybranej przez siebie organizacji, która jest organizacją pożytku publicznego.

Towarzystwo im. Edyty Stein jest zarejestrowaną organizacją pożytku publicznego. Na stronach Ministerstwa Sprawiedliwości można sprawdzić naszą rejestrację - www.opp.ms.gov.pl. Zgodnie z ustawą *O działalności organizacji pożytku publicznego i wolontariacie* uchwaloną przez Sejm RP 24 kwietnia 2003 roku organizacje takie mogą się ubiegać o 1% podatku dochodowego od osób fizycznych. Wpłacony przez Państwa podatek zostanie następnie zwrócony przez Urząd Skarbowy.

Ustawa zobowiązuje nas do upublicznienia raportów finansowych i merytorycznych (takie sprawozdanie znajduje się zarówno na naszych stronach internetowych, jak i w Monitorze Rządowym).

Przedstawiamy Państwu poniżej, jak przekazać 1% swojego podatku na rzecz Towarzystwa i wypełnić właściwie zeznanie podatkowe.

1. ustalić wysokość podatku należnego za miniony rok podatkowy (w ramach PIT-u rocznego).
2. obliczyć 1% podatku, odrzucając grosze (np. jeżeli jest to 45,61 zł, wpisujemy 45 zł)
3. przy wypełnianiu formularza PIT w części zatytułowanej „**Obliczenia zobowiązania podatkowego**” znajdziemy rubrykę „**Kwota zmniejszenia z tytułu wpłaty na organizację pożytku publicznego art.27d ustawy**”. Tutaj wpisujemy kwotę obliczonego 1%.
4. wpłacamy 1% w terminie składania zeznania na rachunek:

**Towarzystwo im. Edyty Stein,
ul. Nowowiejska 38, 50-315 Wrocław
BZ WBK S.A. oddział V Wrocław
10 1090 1522 0000 0000 5201 9039**

Dokument wpłaty – przelew musi zawierać:

**IMIĘ, NAZWISKO,
ADRES OSOBY WPLACAJĄCEJ.**

Tytułem przelewu wpisujemy:

**„DLA TOWARZYSTWA IM. EDYTY STEIN –
1% PODATKU ZGODNIE Z ART. 27d USTAWY”**

5. wypełniony formularz należy wysłać do Urzędu Skarbowego.

Serdecznie dziękujemy!

W razie pytań czy wątpliwości chętnie służymy Państwu pomocą pod nr tel. 071/372 09 77 lub e-mail: biuro@edytastein.org.pl

Dominik Ptak

Trzeci bieg

Zmiany, zmiany, zmiany. Tak można w skrócie określić minione pół roku. Począwszy od nowego Zarządu TES, poprzez nowe kierownictwo, nowych wolontariuszy, nowych partnerstwach, wreszcie „finis corona opus” Nagroda Kulturalna Śląska dla Towarzystwa. Utwierdziła ona nas obranym kierunku działań i dodała energii do kolejnych usprawnień naszej działalności.

W ramach stypendium Komisji Europejskiej przyjechała do nas na pół roku stypendystka programu Leonardo, Christin Buelow. Rozpoczęła ona pracę nad nowym zeszytem reklamowym TES. Christin, która miała już doświadczenie w dziedzinie projektowania publikacji (studiowała literaturo-, religio- oraz medioznawstwo na Uniwersytecie w Poczdamie) jest już na finiszu prac. 40-stronicowa broszura ukaże się na początku przyszłego roku.

Równolegle trwają prace nad trzecią już wersją naszej strony internetowej (www.edytastein.org.pl). Jej wygląd zaprojektował Rafał Solski, lider lokalnej grupy młodzieżowej WheelArt, która od paru lat współpracuje z TES. Programowaniem zajął się nasz nowy wolontariusz z Niemiec z organizacji ASF, Michael Wahl. Polsko-niemiecki tandem ostro wziął się do pracy, czego efektem jest powstały już projekt. Jest on teraz konsultowany z członkami TES, a strona uruchomiona zostanie na początku roku. Oprócz widocznych zmian graficznych uproszczone zostało menu oraz funkcja dodawania informacji a także wprowadzono wiele nowych funkcji, jak np. newsletter i kalendarz.

Ralf Klimt

Dzieci uczą się niemieckiego – doświadczenia osobiste

Tuzin dzieciaków w dobrych humorach, wcale niewstydlivych, śmiejących się i bawiących, czasem nawet krzyczących i między nimi ja, mówiący trochę po polsku ich „nauczyciel niemieckiego”. Znow mamy w Domu Edyty Stein kurs języka niemieckiego dla dzieci. To jest ogromne wyzwanie, przybliżyć dwa razy w tygodniu polskim dzieciom język niemiecki. Ale widzieć je, jak z zapałem uczestniczą w interaktywnych zajęciach, porównują się z innymi i już na jednych zajęciach cieszą się na następne, jest nagrodą za włożony wysiłek.

Ralf Klimt, jest wolontariuszem Europejskiej Służby Wolontariackiej (European Voluntary Service – EVS) i współpracownikiem Działu Programowego. Kursy dla dzieci prowadzone są przez Ralfa Klimta i Michaela Wahla.

Dominik Ptak

Polsko-niemiecki Kurs Tandemowy Wrocław, 19.08 – 02.09.2006

W dniach 19 sierpnia – 2 września odbył się w DOMU EDYTY STEIN po raz 7. Polsko – Niemiecki Kurs Tandemowy. Towarzystwo im. Edyty Stein po raz pierwszy zorganizowało go we współpracy z nowym partnerem Bundesvereinigung Kulturelle Jugendbildung e.V. (w skrócie BKJ) z siedzibą w Remscheid. Kurs odbył się we Wrocławiu i skierowany był jak zwykle do osób zaangażowanych w polsko-niemiecką wymianę młodzieży lub wymianę studentów.

Program kursu poza zajęciami językowymi obejmował, dwudniową wycieczkę do Kotliny Kłodzkiej (wspólne zwiedzanie największych w Europie fortów w Srebrnej Górze, nocleg wraz z ogniskiem w zamku w Kamieńcu Ząbkowickim oraz zwiedzanie kopalń złota w Złotym Stoku), zwiedzanie miasta, program kulturalny a także wzajemną wymianę doświadczeń osób zaangażowanych w polsko-niemiecką wymianę młodzieży i studentów.

Imprezę zakończył tradycyjnie już wieczorek integracyjny w Piwnicy Kulturalnej, na którym wszystkim uczestnikom rozdano certyfikaty uczestnictwa, a uczestnicy (po ok. 20 osób z Polski i Niemiec) odwiedzili się lektorom za dwutygodniowy trud upominkami i gromkim aplauzem.

Kolejny kurs, tym razem VIII odbędzie się w dniach 10-24 marca 2007. Zgłoszenia można przysyłać do 21 stycznia. Szczegóły na naszej stronie internetowej.

Ulrike Pöttsch

Odkrywamy Heinerja Müllera

Wraz z początkiem nowego semestru zaprosiliśmy, w ramach projektu teatralnego, do intensywnej pracy nad tekstem „Zawiadomieni o śmierci”, mało znanego w Polsce niemieckiego autora Heinerja Müllera. W swoim tekście Heiner Müller przekazuje w sugestywnych słownych obrazach samobójstwo swojej żony i przejmujące uczucie egzystencjalnej pustki

Od 2 do 4 października 2006 zorganizowaliśmy w Domu Edyty Stein we współpracy z Instytutem Germanistyki Uniwersytetu Wrocławskiego warsztaty, podczas których pod kierownictwem dr Ewy Szymani studenci najpierw przetłumaczyli prozę Müllera na język polski, a następnie wspólnie z dramaturgiem Ralphem Blase z Münster, zaadaptowali tekst na potrzeby przedstawienia teatralnego.

W kolejnych etapach pracy, reżyser Tomasz Man ze studentami PWST przygotowali inscenizację, która została zaprezentowana 18 października, nadając temu eksperymentalnemu tekstowi niezwykle emocjonujący wyraz.

Jako swego rodzaju wstęp do inscenizacji możemy potraktować referat berlińskiego specjalisty Manfreda Linke o teatralnych dokonaniach Heinerja Müllera, który miał miejsce 11 października w Salonie Edyty Stein Salon.

Ze względu na ogromny sukces tego projektu planujemy z naszymi partnerami zorganizowanie kolejnego wspólnego przedsięwzięcia teatralnego jesienią 2007 roku. Odpowiednie informacje zostaną zamieszczone na naszej stronie www.

Spotkania z literaturą

1 i 2 grudnia odwiedziło nas ponad 200 osób podczas „**polsko-niemieckiego weekendu literackiego**”, który stał się okazją do osobistego spotkania z twórcami i pisarzami z Polski i Niemiec. Wśród autorów czytających swoje utwory gościliśmy w piątek takich znanych polskich literatów, jak Eugeniusz Tkaczyszyn-Dycki i Marcin Malicki. Również w piątek czytał nam Artur Becker, urodzony w Polsce, ale mieszkający od 1985 roku w Niemczech i piszący po niemiecku. Jego najnowsza książka „*Serce Szopena*” powstała dzięki ponadnarodowemu stypendium Fundacji Roberta Boscha, częściowo również w Polsce.

Tymczasem znana daleko poza granicami naszego miasta grupa „*ME MYSELF AND I*”, sprawdziła się jako doskonały magnes dla publiczności w sobotni wieczór. Do aktywnego udziału i wygłaszania swoich własnych krótkich tekstów zapraszaliśmy odwiedzających w ramach festiwalu „*SHORT STORY SLAM*”, który spotkał się 2 grudnia z bardzo dobrym odbiorem. Ze swoim występem, zatytułowanym „*To nie jest żadem koncert*”, zakończył wieczór berliński poeta Bas Böttcher, który przed południem poprowadził warsztaty poetyckie dla uczniów i studentów, dając w ten sposób wyraz swoim umiejętnościom

„Polsko-niemiecki weekend literacki” zorganizowaliśmy wspólnie ze stowarzyszeniem „*Rita Baum*”, będącym również wydawcą czasopisma literackiego pod tym samym tytułem.

Również w roku 2007 zajmie literatura ważne miejsce w naszym programie. W maju i czerwcu, podobnie jak to było w roku 2006, dzięki stypendium Fundacji Kultury Wolnego Państwa Saksonii, zaprosimy młodych autorów z Saksonii, aby mogli w Domu Edyty Stein tworzyć i pracować. Zaplanowane są oczywiście także wieczory literackie i warsztaty pisarskie. Dalsze informacje także Państwo na naszej stronie internetowej.

„Ślady Pamięci”

8 listopada została otwarta, ciesząca się dużą popularnością, wystawa fotograficzna „**Ślady pamięci – żydowskie cmentarze we Wrocławiu**”, przypominająca kwitnące niegdyś żydowskie życie we Wrocławiu.

Troje wrocławskich fotografów – Jowita Nowicka, Maciej Bury i Marek Nowakowski – prezentują do końca grudnia w pomieszczeniach Domu Edyty Stein swoje osobiste wrażenia ze Starego i Nowego Cmentarza Żydowskiego (ul. Ślężna und ul. Lotnicza) w pełnych wyrazu szczegółowych ujęciach pojedynczych pomników, jak i szerokich fotografiach panoramicznych.

O żywej żydowskiej przeszłości Wrocławia mówił podczas wernisażu dr Maciej Łągiewski, dyrektor Muzeum Miejskiego Wrocławia, a także o trwających dziesięciolecia działaniach zmierzających do zachowania i ponownego otwarcia Starego Cmentarza Żydowskiego przy ul. Ślężnej. Wystawa fotograficzna „*Ślady Pamięci*” wpisuje się w kontekst wielu imprez upamiętniających rocznicę „*Nocy Kryształowej*” i pogromy z listopada 1938, które zorganizowaliśmy wspólnie z „*Fundacją Bente Kahan*”. Współpracę tę będziemy kontynuować również w roku 2007.

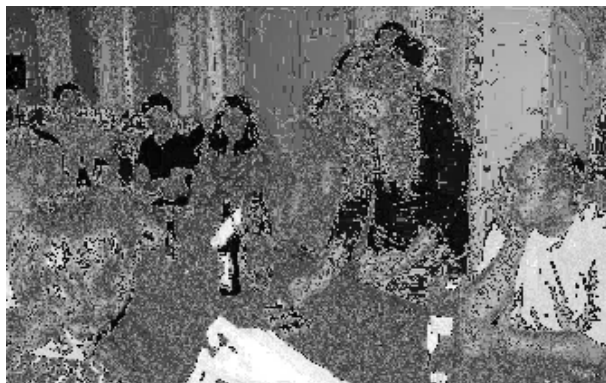
Wiktor Miller

Młodzi Polacy, Niemcy i Izraelczycy spotkali się w sierpniu we Wrocławiu i Berlinie, aby zająć się tematem „Sprawiedliwych wśród Narodów Świata”

Od 2005 roku w Domu Edyty Stein organizowane są spotkania młodzieży polsko-niemiecko-izraelskiej, dotyczące fenomenu „Sprawiedliwych wśród Narodów Świata”.

Tytułem i medalem „Sprawiedliwych” odznaczani są ludzie nie-żydowskiego pochodzenia, którzy w czasach Holokaustu zasłużyli się pomagając i ratując Żydów. Tego lata po raz kolejny odbyło się międzynarodowe spotkanie na ten temat. Dwadzieścia jeden osób – po siedem z Polski, Niemiec i Izraela – spędziło w sierpniu intensywne dwa tygodnie w Berlinie i we Wrocławiu, zajmując się tym rozdziałem naszej wspólnej historii. Projekt rozpoczął się 4 sierpnia w Berlinie, gdzie program skupiał się na zdobywaniu wiedzy na temat „Sprawiedliwych” – poprzez zwiedzanie miejsc pamięci, warsztaty, wykłady oraz spotkanie ze „Sprawiedliwą” z Berlina. W części wrocławskiej (10-17 sierpnia) uczestnicy zajęli się paralelami w stosunku do teraźniejszości, uniwersalnym znaczeniem fenomenu „Sprawiedliwych” oraz przygotowaniem prezentacji końcowej, w której dali wyraz swoim odczuciom i doświadczeniom związanym z tematem projektu i samym spotkaniem. W ten sposób powstała wystawa zdjęć, reportaż radiowy oraz krótkie przedstawienie teatralne, które 16. sierpnia zaprezentowane zostały we wrocławskiej Synagodze pod Białym Bocianem.

Podczas projektu odbyło się również spotkanie ze świadkami historii, w tym z polską „Sprawiedliwą”, Jarosławą Wołosiańską, 87-letnią starszą panią, mieszkającą dziś we Wrocławiu. W czasie wojny pani Wołosiańska przez dwa lata ukrywała w swojej piwnicy 39 osób żydowskiego pochodzenia. Jej niezwykle biografią chcemy się szczegółowo zająć w najbliższej przyszłości w ramach kontynuacji projektu. Celem spotkania młodych ludzi z Polski, Niemiec i Izraela w 2007 roku będzie zebranie materiałów i stworzenie konceptu wystawy przedstawiającej fenomen „Sprawiedliwych” a szczególnie to, co zrobiła pani Wołosiańska. Długofalowym celem naszego projektu jest bowiem upamiętnianie i uczenie się na przyszłość – od tych, którzy w najstraszniejszych czasach potrafili wykazać się niezależnym myśleniem, odwagą i człowieczeństwem.

David Grodzki, Michał Czapara

Wieczór dla uczniów Ośrodka Szkolno-Wychowawczego Dzieci Niewidomych we Wrocławiu

W czwartek 20 kwietnia 2006 r. w Domu Edyty Stein odbył się wspólny wieczór z uczniami Ośrodka Szkolno-Wychowawczego Dzieci Niewidomych we Wrocławiu. Towarzystwo im. Edyty Stein miało przyjemność ugościć grupę ośmiu uczniów oraz dwie nauczycielki z Ośrodka.

Wieczór, wspierany przez pracowników Towarzystwa, był organizowany i przygotowany przez dwie wolontariuszki (Julia Urbanski - Niemcy - i Pauline du Chalay - Francja), które w ramach wolontariatu zagranicznego pracują w Ośrodku z niewidomymi dziećmi, oraz, ze strony Ośrodka, Panią Beatę Makuszyńską.

W trakcie spotkania przedstawiono Towarzystwo im. Edyty Stein i jego działalność, osobę Edyty Stein oraz Dom i jego historię. Następnie rozpoczął się program przygotowany przez organizatorki tego wieczoru. Składał on się między innymi z gier zapoznawczych, wspólnego śpiewania oraz wspólnych rozmów przy kanapkach i innych drobnych przekąskach.

Goście wyrazili swoje podziękowanie i uznanie i jednocześnie serdecznie zaprosili „swoich nowych przyjaciół” z Domu Edyty Stein do odwiedzenia ich Ośrodka przy ul. Kasztanowej.

Również i Towarzystwo im. Edyty Stein ze swej strony będzie się starać o podtrzymywanie tych relacji. Kolejne spotkania z dziećmi z Ośrodka są zaplanowane już w najbliższej przyszłości.

David Grodzki

Żydowskie ślady we Wrocławiu

W dniach 31 lipca do 13 sierpnia 2005 Towarzystwo im. Edyty Stein, we współpracy z Green Cross Society (Ukraina) oraz Aktion-Suehnezeichen-Friedensdienst (Niemcy), zorganizowało obóz letni, którego głównym celem były prace porządkowe na Nowym Cmentarzu Żydowskim we Wrocławiu. Młodzi ludzie mieli za zadanie między innymi oczyszczenie drózek i odsłonięcie napisów na tablicach nagrobnych.

Przebieg prac został udokumentowany i wydrukowany na okolicznościowej ulotce oraz wystawie fotograficznej, prezentowanej w Domu Edyty Stein. Za pomocą tego projektu chcieliśmy pomóc Gminie Żydowskiej w utrzymaniu cmentarza, jako świadectwa kultury żydowskiej we Wrocławiu. W programie były również zajęcia z żydowskiej historii, a zwłaszcza obejmujące los wrocławskich Żydów.

Warsztat teatralny dotyczący tematyki tolerancji i praw człowieka stworzył uczestnikom możliwość aktywnego uczestnictwa w projekcie oraz dał szansę twórczego wykorzystania własnych pomysłów i/lub informacji zaczerpniętych ze spotkań ze świadkami dawnych wydarzeń oraz działaczami organizacji obrony praw człowieka.

12 października 2006

115. rocznica urodzin Edyty Stein

12 października minęło 115 od urodzin Edyty Stein, św. Teresy Benedykty od Krzyża. Z tej okazji zorganizowaliśmy Dzień Otwartych Drzwi, podczas którego można było zobaczyć wystawę poświęconą jej twórczości i życiu oraz zwiedzić Dom rodzinny przy ul. Nowowiejskiej 38.

W kościele parafialnym pw. Św. Michała Archanioła przy ul. B. Prusa 78 we Wrocławiu, o godz. 18.00 odbyła się msza św., podczas której koncelebrze przewodniczył JE **Abp Marian Gołębiewski**, Metropolita Wrocławski.

Po mszy św., w kościele wystąpił **Chór Synagogi pod Białym Bocianem**, pod batutą Stanisława Rybarczyka, prezentując m.in. utwory J.S. Bacha i F. Mendelssoona.

Dominik Ptak

Wiosna, wiosna, wiosna ach to ty!

Po długiej i nie mającej końca zimie nastąpiła w końcu wiosna. Na samym początku ciepły wiosenny wiatr zawiązał nas do Bochum. Zorganizowane tam zostały przez Polską Fundację im. Roberta Schumana Polsko-Niemiecko-Ukraińskie Spotkania Europejskie, których tematem przewodnim było „Polska i Niemcy we wspólnej Europie oraz ich stosunki z Ukrainą - partnerstwo jako wyzwanie”. Program imprezy składał się z prezentacji polskich, niemieckich i ukraińskich NGO, dyskusji panelowych oraz wspólnego wieczoru. Konferencja odbędzie się także w 2007 r. Po konferencji, z inicjatywy organizatorów powstało internetowe forum wymiany informacji Tri-Net. Projekt finansowany był ze środków Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej oraz Fundacji Roberta Boscha.

Tydzień później odbyła się Saksońsko-(Dolno)śląska Konferencja Współpracy w Zgorzelcu organizowana przez stowarzyszenie Wirtschaftsklub Sachsen-Schlesien e.V. we współpracy z Fundacją Roberta Boscha, finansowane ze środków Ministerstwa Edukacji i Badań Naukowych w ramach Roku Polsko-Niemieckiego oraz przy wsparciu Konsulatu Generalnego Republiki Federalnej Niemiec we Wrocławiu. Konferencja służyć miała stworzeniu i umocnieniu sieci partnerów z obu regionów. Głównym tematem przewijającym się podczas dyskusji było wspieranie współpracy instytucji rządowych, pozarządowych oraz prywatnych w dziedzinach kultury, sztuki i gospodarki z obu regionów.

W długi majowy weekend miał miejsce najważniejszy wiosenny projekt. Po długich przygotowaniach (dla przypomnienia: seminarium przygotowawcze miało miejsce w DOMU EDYTY STEIN w styczniu) ruszył przez siedem krajów w Europie Środkowej „Pociąg Europa”, projekt finansowany przez Unię Europejską, którego Towarzystwo było współorganizatorem. Przez tydzień pociąg jechał przez kraje, które przystąpiły rok wcześniej do UE. Na dworcach, na których stawał odbywały się liczne imprezy kulturalne a w trasie miał miejsce salon dyskusyjny, z ważnymi osobistościami danego regionu. Impreza zakończyła się 1 maja w Berlinie konferencją, na której dyskutowano o wynikach projektu a następnie podpisano Deklarację Europejską, którą przekazano przedstawicielom Parlamentu Europejskiego.

Dominik Ptak

Gorąca jesień

Nie opadł kurz po ostatnich uczestnikach sierpniowych projektów (dla przypomnienia, w sierpniu przypada szczyt sezonu programowego w DOMU EDYTY STEIN, w tym okresie odbył się Polsko-Niemiecki Obóz Letni ASF „Żydowskie Ślady we Wrocławiu”, druga edycja projektu o Sprawiedliwych Wśród Narodów Świata oraz VII. Polsko-Niemiecki Kurs Tandemowy) a po krótkim i zasłużonym urlopie zespół pracowników DOMU EDYTY STEIN wziął się znowu ostro do pracy.

We wrześniu, zaproszeni zostaliśmy jako jeden z najważniejszych partnerów Polsko-Niemieckiej Współpracy Młodzieży na terenie Dolnego Śląska do przedstawienia Towarzystwa oraz jego pracy na konferencji z okazji 15-lecia istnienia PNWM.

Jak co roku październik upłynął pod znakiem konferencji. W uznaniu naszej roli w kontaktach polsko-niemieckich zaproszeni zostaliśmy na konferencję organizowaną przez Fundację im. Stefana Batorego oraz Fundację Konrada Adenauera pt. „Zmiany w Niemczech – zmiany w Europie”. Paneliści oraz uczestnicy gorąco dyskutowali prowadzonym w trzech tematycznych sesjach: *Niemcy wobec świata, Europy i jej sąsiadów, Niemcy wobec świata, Europy i jej sąsiadów, Przemiany wewnętrzne w Niemczech i w Unii Europejskiej, Tożsamość i pamięć Niemiec*. Wyjazd zaowocował także pozyskaniem wielu wydanych przez Fundację ciekawych publikacji, które zasiliły naszą bibliotekę.

Ledwie tydzień później delegacja Towarzystwa udała się do Villi Decjusza w Krakowie na uroczystość wręczenia Nagrody im. Sergio Veira de Mello, do której to TES został nominowany po raz trzeci. Tegorocznymi laureatami zostali: lider opozycji na Białorusi, Aleksandr Milinkiewicz oraz Festiwal Kultury Żydowskiej na krakowskim Kazimierzu. Laureatom serdecznie gratulujemy!

W październiku mieliśmy także przyjemność gościć z oficjalną wizytą delegację Tow, Polsko-Niemieckiego z Kolonii i Bonn, w osobach: Jürgen Wahl Roswitha Köhlert, Marcus Dräger und Gero Gericke. Program obejmował wizytę u Wiceprezydenta Wrocławia Sławomira Najnigiera, zwiedzanie cmentarza żydowskiego przy ulicy Ślężnej z dr Łągiewskim oraz zwiedzanie DOMU EDYTY STEIN.

W listopadzie byliśmy także w roli gościa specjalnego na otwarciu wystawy o studenckim ruchu oporu „Weisse Rose” w Warszawie. Wyjątkowość związana była z zapowiedzią, iż od wiosny przyszłego roku wystawa zagości na stałe w wyremontowanych pomieszczeniach piwnicy w DOMU EDYTY STEIN i dostępna będzie chcącym ją zwiedzić grupom z całej Polski.

Ważnym wydarzeniem w listopadzie był udział w Dolnośląskim Forum Społeczno-Gospodarczym w Krzyżowej, a także praca w Grupie Problemowej dotyczącej problematyki budowania kapitału społecznego przez partnerów z różnych obszarów oraz warunków niezbędnych do jego tworzenia.

Na zakończenie roku zaproszeni zostaliśmy na „Forum na Rzecz Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi” zorganizowane przez Wrocławską Radę Działalności Pożytku Publicznego. Cieszymy się z tego zaproszenia, gdyż świadczy ono o roli, jaką odgrywa Towarzystwo, jako ważny partner z sektora organizacji pozarządowych na terenie Wrocławia.

SALON EDYTY STEIN

Czwartek, 1 czerwca, godz. 18.00:

Sławomir Kowalewski, „*Fräulein Stein aus Breslau*”.
wykład w języku polskim.

Wtorek, 23 maja, godz. 19.00

Otwarcie wystawy **"po polsku proszę – fotografia i tekst / in Polnisch bitte – Fotografie und Text"**.

Wystawa – składająca się ze zdjęć oraz tekstów – ma stanowić przyczynek do refleksji o współczesnej ojczyźnie i relacjach polsko-niemieckich.

Poniedziałek, 15 maja, godz. 19.00

Monodram: „Kamień. Rzecz o Edycie Stein"

W poniedziałek, 15 maja, o godz. 19.00 w Salonie Domu Edyty Stein. W roli Edyty Stein: Barbara Lubos-Świes. Scenariusz i reżyseria: Elżbieta i Aneta Więcek.

Czwartek, 23 listopada o godz. 19

Wieczór autorski - Ks. dr Mirosław Drzewiecki, duszpasterz, kaznodzieja, organizator Radia Rodzina, poeta

Planowane imprezy

w Domu Edyty Stein

wiosna 2007

10. Luty - 11. Marzec 2007

Polsko-niemiecka wystawa fotograficzna: **„Jak ty to widzisz/ Wie Du es siehst”** z programem towarzyszącym.

Więcej o wystawie: www.jak-ty-to-widzisz.pl

10. - 24. Marzec 2007

8. polsko-niemiecki kurs tandemowy.

Zgłoszenia do 24.01.2007:

tandemowy@edytastein.org.pl

Kwiecień 2007

Otwarcie wystawy „Nationalsozialismus und Widerstand in Breslau/ Narodowy Socjalizm i Ruch Oporu we Wrocławiu”

2.-8. Maj 2007

ASF-Länderseminar für deutsche und polnische Jugendliche in Zusammenarbeit mit der Freiwilligen Organisation Aktion Sühnezeichen Friedensdienste

Maj/Czerwiec 2007

Pobyty pisarzy w Domu Edyty Stein w ramach Stypendium Fundacji Kultury Wolnego Państwa Saksonii

Wiosną 2007 powinna do nas trafić również wystawa **„Weiße Rose/Biała Róża”**.

Pragniemy również z ogromną przyjemnością poinformować, iż już w styczniu będzie dostępne nowe rozszerzone wydanie przewodnika po Wrocławiu „Śladami Edyty Stein” (w wersji polskiej i niemieckiej).